

Jak je to s odpady v ČR a v Plzeňském kraji?

Realita odpadů, cesta k modernímu systému
využívání komunálních odpadů v Plzeňském kraji

O čem se bavíme?

- o tzv. komunálních odpadech, tedy o odpadech, které produkují obyvatelé z domácností (nikoli o odpadech od firem)
- v ČR se jich všech ročně vyprodukuje 4.500.000 tun (statistika roku 2008)
- v Plzeňském kraji se jich ročně vyprodukuje 227.000 tun (statistika roku 2008), tedy 5% podílu na všech komunálních odpadech v ČR

Co musí ČR udělat v odpadech?

... tedy v odpadech komunálních! A to proto, že se k tomu zavázala Evropské unii:

- Musí snížit hmotnostní podíly odpadů ukládaných do skládek
- Musí výrazně snížit ukládání biologicky rozložitelných odpadů do skládek
- Musí zvýšit využívání vzniklých odpadů

Jaká je podpora státu

Po několikaletém „otálení“ v posledním roce stát a jeho instituce:

- Umožnil získání finanční podpory pro řešení technologického nakládání s komunálními odpady (směsnými a objemnými) v území regionů z Operačního programu životní prostředí EU
- Začal „uznávat“ technologie energetického využívání odpadů běžné ve vyspělých státech EU
- Přijal novelou zákona o odpadech novou Evropskou směrnicí o odpadech, která stanoví hierarchii nakládání s komunálními odpady (tedy např. co je využívání odpadů)

Kdo je odpovědný za komunální odpady a jejich nakládání v ČR?

- Dle platného zákona o odpadech jsou to **obce**
- Spolu s nimi **kraje** – jsou zpracovateli plánu odpadového hospodářství kraje, mají roli metodickou, kontrolní a koordinační
- Za závazky vůči EU se zavázal **stát (ČR)** jako celek, reálně je však musí plnit dle zákona obce a kraje!

Jak je to u nás v kraji?

- Celkem 227 tisíc tun produkováných komunálních odpadů od obyvatel, průměr 251 kg/1 obyvatele kraje
- Z toho je 177.500 tun odpadů směsných komunálních či odpadů objemných, které jsou primárně ukládány do skládek
- Na území kraje se tyto odpady primárně ukládají do řízených skládek odpadů

Právě tyto odpady jsou předmětem budoucího řešení.

Nakládání s nimi je důležité a nutné řešit!

Plzeňský kraj je výborný v třídění odpadů

- Dlouhodobě patříme mezi nejlepší kraje v třídění odpadů-obalů
- V roce 2008 vytrídil každý občan kraje 42,2 kg odpadu (papírů, plastů, skla či nápojového kartonu) – druhé místo v rámci ČR (dlouhodobě první místo v třídění plastů)
- Již šestým rokem je v kraji systémově podporováno třídění odpadů realizací krajského projektu podpory třídění odpadů
- Podpora třídění odpadů (obalů) bude nadále zachována

Jaká je cesta nakládání s komunálními odpady v Plzeňském kraji?

Cesta k řešení nakládání se vzniklými směsnými komunálními a objemnými odpady je vytvoření integrovaného systému nakládání s odpady v území Plzeňského kraje, a to:

- Investicí do mimoskládkovacích technologií, konkrétně investicí do Zařízení pro energetické využívání komunálních odpadů s kapacitou dosahující přibližně polovinu produkce komunálních odpadů v kraji
- Pokračující podporou a rozšiřováním systému třídění využitelných odpadů v území obcí či svazků obcí (obalové odpady, elektroodpady) včetně ekologické osvěty a výchovy
- Možnou výstavbou navazujících technologií v území kraje (např. v areálech největších stávajících skládek odpadů v kraji)

Jaké jsou podmínky, co se předpokládá do blízkého budoucna

- Znevýhodnění skládkování vzniklých směsných komunálních odpadů bez úpravy jako nepodporované aktivity (radikálním zvýšením poplatků za ukládání těchto odpadů do skládek)
- Podpora jiným technologiím nakládání se vzniklými směsnými komunálními odpady, těm, které je budou využívat
- Postupné zvyšování ceny za nakládání s odpady pro obyvatele

Ekonomická realita a faktor času

- Skládkování se bude zdražovat a do budoucna nebude možné skládkovat jako nyní (bude drahé a z pohledu životního prostředí nežádoucí)
- Je možné získat na technologie využívání směsných komunálních odpadů finanční prostředky EU (maximálně do roku 2015) a tím zlevnit výslednou cenu za zpracování odpadů
- Faktor času - čím dříve systém připravíme, tím bude ekonomicky dostupnější

Dohoda na odpadech v kraji

Na základě zvážení všech možností se klíčoví aktéři, primárně odpovědní za odpady produkované obyvateli v kraji, tedy:

- Obce – zastoupené statutárním městem Plzní a Sdružením měst a obcí Plzeňského kraje
- Plzeňský kraj
- Plzeňská teplárenská, a.s. jako budoucí investor Zařízení pro energetické využívání komunálních odpadů na území skládky v Chotíkově

dohodli na společné písemné dohodě o partnerství a spolupráci na vytvoření integrovaného systému nakládání s komunálními odpady v území Plzeňského kraje, který by v předpokládaném horizontu po roce 2015 nastavil takové způsoby nakládání se vzniklými komunálními odpady, které budou plnit povinnosti nastavené pro Českou republiku Evropskou unií a primárně nevystaví odpovědné subjekty (především obce a města) do možných konfliktů a porušení povinností a legislativy.

Dohoda na odpadech v kraji

- Dohoda stanovuje vůli všech čtyř stran na realizaci integrovaného systému
- Dohoda stanovuje závazek Plzeňského kraje k vypracování Studie proveditelnosti integrovaného systému nakládání s komunálními odpady v území kraje postaveném na Zařízení pro energetické využívání odpadů na území skládky odpadů Chotíkov
- Stanovuje řídicí výbor celého systému
- Je otevřená pro všechny odpovědné subjekty (obce, města, svazky obcí, subjekty primárně nakládající s odpady v kraji), které se k ní mohou připojit usnesením svých orgánů
- O dohodě byli dopředu informováni již starostové největších měst v Plzeňském kraji

Závěr

- My, odpovědné subjekty máme vůli řešit společně budoucí efektivní, ekonomicky reálný a únosný systém nakládání se vzniklými komunálními odpady v území Plzeňského kraje
- Chceme pro toto řešení a pro zefektivnění celého systému využít možnosti podpory Evropské unie, která je však časově omezena
- Chceme být jedni z prvních, kteří se společně dohodli a realizovali v České republice
- Odpady nejsou a nesmí být politika – odpady byly, jsou a musí být realita!